

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Nadi Pínové a soudců JUDr. Jiřího Körblera a JUDr. Jany Tondrové ve věci

žalobce: **Daniel S.**, IČO: 48744310
xxx
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Klusákem
sídlem V Jámě 699/1, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Multimex MD a.s.**, IČO: 27603181
sídlem Jana Želivského 2200/2, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátkou Mgr. Gabrielou Doudovou
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

o 42 350 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 15. září 2020, č. j. 21 C 351/2019-122,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 10 166 Kč k rukám advokátky Mgr. Gabriely Doudové do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 42 350 Kč s 8,5 % úrokem z prodlení ročně od 22. 2. 2018 do zaplacení a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

náklady řízení ve výši 31 512 Kč, k rukám advokátky Mgr. Gabriely Doudivé do tří dnů od právní moci rozsudku.

2. Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal zaplacení žalované částky z titulu úhrady přepraveného za přepravu zboží dne 9. 12. 2017 z Itálie do České republiky, provedenou na základě smlouvy o přepravě uzavřené mezi účastníky dne 7. 12. 2017.
3. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, namítala, že s ohledem na problémy při naložení zboží dala žalobci příkaz k ukončení přepravy, který žalobce nerespektoval. Žalobce pak porušil povinnost provést přepravu osobně, za což mu v souladu s ujednáním účastníků žalovaná vyúčtovala smluvní pokutu ve výši ceny za přepravu, kterou dne 1. 10. 2019 započítala proti žalované částce, čímž došlo k zániku žalované pohledávky.
4. Žalobce namítal promlčení nároku žalované na úhradu smluvní pokuty, s tím, že nebyla uplatněna v jednoleté promlčení době stanovené v Úmluvě CMR.
5. Soud prvního stupně vyšel ze skutkových zjištění, podrobně rozvedených v písemném odůvodnění napadeného rozsudku, na něž odvolací soud pro stručnost odkazuje. Na jejich základě vzal za prokázané, že objednávkou ze dne 7. 12. 2017 č. 70/17-S-1084, kterou žalobce telefonicky potvrdil, žalovaná objednala u žalobce přepravu 10 palet zboží o celkové hmotnosti 2 482 kg z Martinenga v Itálii do Prahy, za přepravu byla sjednána cena ve výši 35 000 Kč bez DPH. Žalobce měl přepravu provést osobně a při porušení této povinnosti byl povinen zaplatit žalované smluvní pokutu ve výši přepravného. Přeprava byla provedena dne 9. 12. 2017, přičemž ji provázely problémy s naložením zboží, a žalobce žádal žalovanou, aby mu do 15 hod sdělila, zda má žalobce z místa nakládky odjet bez naložení zboží. Žalovaná žalobci v 15:01 hod sdělila, že z místa nakládky může odjet, žalobce žalované v 15:29 sdělil, že zboží je již naloženo. Do místa vykládky bylo přivezeno nejméně 7 palet se zbožím o hmotnosti 2 350 kg. Přepravu provedla obchodní korporace Jonas speed s. r. o., což žalobce zamýšlel od počátku. Žalobce vyúčtoval žalované za provedenou přepravu 42 350 Kč s DPH fakturou č. 20170797 ze dne 21. 12. 2017 splatnou dne 21. 2. 2018. Žalovaná uplatnila u žalobce nárok na zaplacení smluvní pokuty dne 4. 1. 2018.
6. Shora uvedená skutková zjištění posuzoval soud prvního stupně podle Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR), v České republice vyhlášené pod č. 11/1975 Sb., a podle příslušných ustanovení občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., zejména podle § 2555 a násl. Dovedl, že účastníci uzavřeli dne 7. 12. 2017 smlouvu o přepravě ve smyslu § 2555 odst. 1 o. z., podléhající režimu Úmluvy CMR, když žalobce telefonicky potvrdil objednávku žalované, čímž projevil souhlas s návrhem smlouvy žalované obsaženým v předmětné objednávce ve smyslu ust. § 1740 odst. 1 o. z. Soud prvního stupně dále dovedl, že účastníci byli oprávněni si ve smlouvě dohodnout další obsahové náležitosti a podmínky, za kterých bude přeprava uskutečněna (k tomu odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 32/2005), včetně povinnosti žalobce provést přepravu osobně a zajištění této povinnosti smluvní pokutou. Uvedené není podle soudu prvního stupně v rozporu s čl. 3 či s čl. 1 odst. 5 Úmluvy CMR, neboť tato ustanovení nevylučují možnost stran smlouvy ujednat si, že přepravu má provést dopravce osobně, ani nevylučují sjednání smluvní pokuty k zajištění této povinnosti. Uvedené není ani v rozporu s ust. čl. 41 odst. 1 věta první Úmluvy CMR, neboť Úmluva CMR takové situace vůbec neupravuje. K tomu soud prvního stupně dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 25 Co 142/2004. Vzhledem k absenci úpravy v Úmluvě CMR se jak ujednání o povinnosti provést přepravu osobně, tak ujednání o smluvní pokutě řídí českým právem.

7. Pokud jde o důvodnost nároku na zaplacení ceny za přepravu, měl soud prvního stupně za to, že žalobce postupoval v rozporu s pokynem žalované, aby odjel z místa nakládky (byť učiněného 1 minutu po stanovené lhůtě), který mu žalovaná dala v souladu s ust. § 2559 o. z. a čl. 12 odst. 1 Úmluvy CMR. I kdyby žalobci vznikl nárok na zaplacení přepravného v ceně tzv. marného nájezdu, vznikl žalované nárok na zaplacení smluvní pokuty odpovídající ceně přepravného za porušení povinnosti žalobce provést přepravu osobně, který žalovaná proti žalobci uplatnila u soudu dne 1. 10. 2019. Nárok žalované na úhradu smluvní pokuty pak neshledal promlčený. Promlčecí dobu posuzoval (s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 53/2002) podle čl. 32 odst. 1 Úmluvy CMR, neboť promlčecí doba zde upravená se nevztahuje jen k těm nárokům, které úmluva sama upravuje, ale ke všem nárokům vzniklým z přeprav prováděných v režimu Úmluvy CMR. Promlčecí doba, která je tříletá (neboť žalobce měl v úmyslu provést přepravu prostřednictvím jiné osoby), běžela ve smyslu ust. § 32 odst. 1 písm. c) Úmluvy CMR od 8. 3. 2018 a uplyne dne 8. 3. 2021. Žalovaná tak nárok dne 1. 10. 2019 řádně uplatnila podle 1982 odst. 1 o. z. proti nároku žalobce na zaplacení ceny přepravného, a nárok žalobce na zaplacení přepravného již zanikl.
8. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a úspěšně žalované přiznal plnou náhradu nákladů řízení v celkové výši 31 512 Kč, které podrobně vyčíslil v bodu 41. odůvodnění napadeného rozsudku.
9. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné a přípustné odvolání, v němž soudu prvního stupně vytýkal nesprávně zjištěný skutkový stav a nesprávné právní posouzení věci. Konkrétně nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že jednal v rozporu s příkazem žalované. Sdělení žalované „z důvodu nenaložení můžete odjet z místa nakládky“ vnímal nikoliv jako příkaz, nýbrž jako možnost; nadto v okamžiku tohoto sdělení již bylo zboží naloženo. Podle žalobce soud prvního stupně dále nesprávně posoudil otázku promlčení nároku na zaplacení smluvní pokuty. Promlčení doba byla v daném případě jednoletá a uplynula předtím, než žalovaná svůj nárok u soudu uplatnila. V případě, že by odvolací soud shledal nárok žalované na úhradu smluvní pokuty důvodný, měl za to, že je třeba ji jako nepřiměřeně vysokou podle ust. § 2051 o. z. moderovat. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhová.
10. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného, když souhlasila se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně. Návrh na moderaci smluvní pokuty považovala za opožděný, podaný poté, co bylo řízení koncentrováno.
11. Odvolací soud, který jednal dne 4. 5. 2021 v nepřítomnosti žalobce a jeho právního zástupce podle § 101 odst. 3 o. s. ř. (neboť jak žalobce, tak i jeho právní zástupce se z jednání omluvili a výslovně souhlasili s tím, aby bylo jednáno v jejich nepřítomnosti), přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, podle ust. § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a odvolání shledal nedůvodným.
12. Soud prvního stupně provedl dokazování v rozsahu potřebném pro rozhodnutí věci, z provedených důkazů učinil odpovídající skutková zjištění a věc, až na jednu výjimku, která však nemá vliv na věcnou správnost napadeného rozhodnutí, i správně právně posoudil. V první řadě soud prvního stupně správně posuzoval vztahy mezi účastníky podle Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (vyhl. č. 11/1975 Sb.) a podle § 2555 a násl. o. z., správně posoudil i možnost účastníků si platně sjednat povinnost dopravce provést přepravu osobně a splnění této povinnosti zajistit smluvní pokutou; k tomu odvolací soud zcela odkazuje na vyčerpávající odůvodnění napadeného rozsudku.

13. Odvolací soud je na rozdíl od soudu prvního stupně toho názoru, že žalobce tím, že přepravu provedl, nejednal v rozporu s příkazem žalované. V tomto ohledu přisvědčuje odvolateli, že formulaci „z důvodu nenaložení můžete odjet z místa nakládky“ nelze podle jejího obsahu považovat za příkaz, ale pouze za sdělení, že žalovaná na naložení zboží netrvá, tedy jako možnost místo nakládky opustit bez naložení zboží. I pokud by bylo možno uvedené sdělení považovat za příkaz, byl by takový příkaz opožděn ve smyslu čl. 5 bodu b) Úmluvy CMR, neboť podle tohoto ustanovení je výkon dispozičního práva (mezi něž patří i požadavek na zastavení přepravy ve smyslu ust. čl. 12 odst. 1 Úmluvy CMR) vázán na podmínku, že provedení příkazu musí být možné v době, kdy dojde osobě, která je má provést. V řízení však bylo (výpovědí žalobce) prokázáno, že v okamžiku, kdy žalobci uvedené sdělení došlo, již bylo zboží naloženo, a přepravu tak již nebylo možno zastavit.
14. Jak shora uvedeno, toto dílčí odlišné právní posouzení však nemá vliv na správnost napadeného rozhodnutí, neboť odvolací soud se plně ztotožňuje s názorem soudu prvního stupně, že nárok žalobce na úhradu ceny přepravy zanikl započtením. Soud prvního stupně správně posuzoval délku promlčecí doby podle čl. 32 Úmluvy CMR a zcela správně dovodil, že v daném případě je na místě aplikovat čl. 32 odst. 1 větu druhou, která stanoví, že v případě úmyslu nebo takového zavinění, které se podle práva soudu, u něhož se právní věc projednává, považuje za rovnocenné úmyslu, je promlčecí doba tříletá. V projednávané věci jde o posouzení promlčení nároku na úhradu smluvní pokuty, která zajišťovala povinnost žalobce provést přepravu osobně. Žalobce tuto povinnost porušil nepochybně úmyslně, neboť již v okamžiku uzavření přepravní smlouvy (k němuž došlo 2 dny před provedením přepravy) věděl, že přepravu neprovede osobně, ale prostřednictvím spráteného dopravce (což bylo prokázáno výpovědí samotného žalobce). Žalované tak vznikl nárok na zaplacení smluvní pokuty, přičemž tento nárok uplatnila u soudu včas. Započtením smluvní pokuty proti žalované částce nárok žalobce na její zaplacení zanikl.
15. Žalobce v doplnění odvolání navrhl, aby soud smluvní pokutu jako nepřiměřeně vysokou snížil. Uvedený návrh nelze považovat za nepřipustnou novotu ve smyslu ust. § 205a odst. 1 o. s. ř. neboť se nejedná o novou skutečnost ani o nový důkaz, ale jde o právní posouzení věci. Odvolací soud přesto k moderaci smluvní pokuty ve smyslu ust. § 2051 o. z. přistoupit nemohl. Podle právní teorie i praxe (Občanský zákoník V., Závazkové právo, Obecná část, komentář k § 2051, 1. vydání, 2014, beck-online, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 1007/2006, 23 Cdo 3789/2011 nebo 23 Cdo 2400/2012) k tomu, aby soud mohl moderovat (snížit) nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu, musí pohledávka na zaplacení určité smluvní pokuty v okamžiku rozhodování soudu existovat. Dluh k zaplacení nepřiměřeně vysoké smluvní však může v praxi zaniknout v neprospěch dlužníka ještě předtím, než soud využije svého práva a na návrh dlužníka nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu moderuje (rozhodne o jejím snížení). Uvedená situace může nastat například v případě, že věřitel svou pohledávku na zaplacení (nepřiměřeně vysoké) smluvní pokuty započte proti dluhu, který má ve prospěch dlužníka. V takovém případě pohledávky na zaplacení smluvní pokuty zanikne započtením a v době rozhodování soudu tak není žádné smluvní pokuty, kterou by soud mohl z důvodu její nepřiměřené výše moderovat. Odvolací proto, aniž by se zabýval tím, zda byla smluvní pokuta skutečně nepřiměřeně vysoká, moderační právo využít nemohl.
16. Odvolací soud ze shora uvedených důvodů napadený rozsudek potvrdil jako věcně správný podle § 219 o. s. ř., včetně správného výroku o nákladech řízení.
17. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná měla ve věci úspěch, má proto právo na plnou náhradu nákladů řízení, spočívajících v odměně advokáta za 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast u odvolacího jednání) po 2 820 Kč podle § 7 bodu 5 vyhl. č. 177/1996 Sb., 2 paušálních náhradách hotových výdajů po

300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., v cestovním k odvolacímu jednání a zpět vozidlem Mercedes Benz reg. zn. xxx při 222 km ve výši 1 462 Kč, v náhradě za promeškaný čas ve výši 700 Kč za 7 půlhodin po 100 Kč a v náhradě za daň z přidané hodnoty ve výši 1 764 Kč, celkem 10 166 Kč, které je žalobce v souladu s ust. § 149 odst. 1 o. s. ř. povinen uhradit k rukám právní zástupkyně žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Praha 4. května 2021

Mgr. Nad'a Pínová v.r.
předsedkyně senátu